

Kursplan för

Tal- och språkstörningar hos barn, 13.5 hp

Developmental Speech and Language Disorders, 13.5 credits

Denna kurs är nedlagd, för mer information se rubriken Övergångsbestämmelser i den sista versionen av kursplanen.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT17 , [HT18](#) , [HT20](#)

Kurskod	2LG080
Kursens benämning	Tal- och språkstörningar hos barn
Hp	13.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Logopedi
Nivå	G2 - Grundnivå 2
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk vetenskap, intervention och teknik
Beslutande organ	Utbildningsnämnden CLINTEC
Datum för fastställande	2017-04-27
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2017

Särskild behörighet

För behörighet till kurser på termin 3 gäller att studenten får restera med sammanlagt högst 15 hp från föregående terminer inom Logopedprogrammet.

Mål

Kursen består av två moment som examineras var för sig:

Tal- och språkstörningar hos barn (12 hp)

Studenten ska kunna:

- använda och förklara termer, begrepp och definitioner som används inom området tal-, språk- och kommunikationsstörningar hos barn,
- redogöra för hur tal-, språk- och kommunikationsfunktion hos barn med tal- och språkstörningar utreds och diagnostiseras,
- beskriva förekomst av tal-, språk- och kommunikationsstörningar, samförekomst med andra funktionsnedsättningar, samt resonera kring hur detta kan påverka bedömning och intervention,
- översiktligt redogöra för och jämföra olika förklaringsmodeller till avvikande tal- och språkutveckling hos barn med och utan strukturella orala avvikelser,

- redogöra för och motivera förebyggande insatser och intervention vid avvikande tal- och språkutveckling i förhållande till utredningsresultat och tillgänglig evidens, samt beskriva hur insatserna skall utvärderas,
- kritiskt värdera information som är relevant för området typisk och avvikande tal-, språk- och kommunikationsutveckling hos en- och flerspråkiga barn,
- redogöra för och reflektera över vilka konsekvenser tal-, språk- och kommunikationssvårigheter hos barn kan ha avseende kommunikativ och social aktivitets- och delaktighetsinskränkning, samt över betydelsen av person- och omgivningsfaktorer,
- analysera och tolka resultat som underlag för diagnostik av tal- och språkstörning,
- utifrån givna bedömningar föreslå adekvata interventionsmål och sätt att utvärdera om målen uppnåtts,
- beskriva viktiga ställningstaganden vid utprovning och anpassning av grafiska, lågteknologiska alternativa och kompletterande kommunikationssätt (AKK) avseende symbolsystem, vokabulär samt organisation av vokabuläret,
- beskriva olika modeller för att introducera och lära ut alternativ och kompletterande kommunikation (AKK).

Professionell utveckling 3 (1,5 hp)

Studenten ska kunna:

- planera, genomföra och muntligt beskriva observationer av barns beteende språkligt, kommunikativt, motoriskt och personlighetsmässigt samt i samspel med sin närmaste omgivning,
- beskriva observatörens förhållningssätt till den triadiska situationen, dvs. barnet – föräldrarna – observatörerna,
- resonera kring aspekter som kännetecknar ett professionellt förhållningssätt och deras betydelse för möten med patienter, anhöriga och andra yrkeskategorier,
- agera i en professionell roll som logoped i fingerade patientmöten tillsammans med andra logopedstudenter samt ge och få återkoppling i övningssituationen.

Innehåll

Kursen består av två moment: Tal- och språkstörningar hos barn (12 hp) och Professionell utveckling 3 (1,5 hp).

Tal- och språkstörningar hos barn, 12 hp Förekomst av tal-, språk- och kommunikationsstörningar hos barn, ur ett nationellt såväl som globalt perspektiv, samt samförekomst med andra funktionsnedsättningar och differentialdiagnostik. Kategorisering av tal-, språk- och kommunikationsstörningar utifrån språkliga domäner i ett utvecklingsperspektiv. Möjliga orsaker till tal- och språkstörningar, grundade i teori kring fysiologiska och kognitiva förutsättningar, samt vad detta innebär vad gäller prognos för fortsatt utveckling. Metoder för bedömning och diagnostik vid misstänkt tal- och språkstörning hos barn. Differentiering av talstörningar med primärt strukturell eller neurologisk förklaring (t.ex. vid kraniofacial missbildning, respektive dysartri eller dyspraxi) och talstörningar utan känd orsak, samt hur sådana störningar förhåller sig till språkstörning. Principer för intervention, dels ur ett utvecklingsperspektiv, dels utifrån ett multidisciplinärt perspektiv. Tal- och språkstörning i en flerspråkig miljö.

Professionell utveckling 3, 1.5 hp Momentet omfattar barnobservationer av ett och samma barn i barnets hemmiljö, med fokus på barnets utveckling avseende språk och kommunikation, samt samspel med sin omgivning. Observationerna redovisas och diskuteras vid seminarier i mindre grupp. Momentet rymmer även verksamhetsintegrerat lärande, med fokus på bemötande och professionellt förhållningssätt. Detta sker genom observationer och intervjuer i logopedisk klinisk verksamhet, samt genom interaktivt lärande, reflektioner och diskussioner i mindre grupp. Slutligen omfattar momentet

även information från studenthälsan gällande studenters eget vaccinationsskydd inför kommande verksamhetsförlagd utbildning i hälso- och sjukvård.

Arbetsformer

Vid frånvaro vid obligatoriska utbildningsinslag ansvarar studenten själv för att ta kontakt med kursansvarig lärare för ersättningsuppgift. Kursansvarig bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med kursansvarigs anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Examination

Tal- och språkstörningar hos barn

Inlämningsuppgifter i grupp eller individuellt, samt skriftlig tentamen.

Obligatorisk närvaro vid gruppdiskussioner, seminarier, laborationer och övningar.

Professionell utveckling 3

Aktivt deltagande vid obligatoriska moment.

Skriftlig tentamen rättas anonymt. Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Det tredje tentamenstillfället är nästkommande ordinarie examinationstillfälle på kursen. Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit räknas inte som examinationstillfälle.

Övergångsbestämmelser

Examination kan ske enligt tidigare litteraturlista under en tid av ett år efter den tidpunkt då en förnyelse av litteraturlistan gjorts. Examination kommer att tillhandahållas under en tid av två år efter en eventuell nedläggning av kursen.

Övriga föreskrifter

Kursvärdering kommer att genomföras enligt de riktlinjer som är fastställda av Styrelsen för utbildning.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Specificerade läsanvisningar ges vid kursstart. Artiklar till seminarier, web-aktiviteter och hand-outs enligt lärarens rekommendationer tillkommer.

Paul, Rhea; Norbury, Courtenay

Language disorders from infancy through adolescence : listening, speaking, reading, writing, and communicating

4th ed. : St. Louis : Elsevier, c2012 - xxi, 756 p.

ISBN:9780323071840 LIBRIS-ID:12746654

Kapitel 1-5 och 7-9 (334 sidor).

[Sök i biblioteket](#)

Nettelbladt, U.; Salameh, E-K.

Språkutveckling och språkstörning hos barn.n D. 1,p Fonologi, grammatik, lexikon

Lund : Studentlitteratur, 2007 - 325 s.

ISBN:978-91-44-01771-6 LIBRIS-ID:9933760

Kapitel 1, 4, 6, 8-10 (144 sidor).

[Sök i biblioteket](#)

Hartelius, L.; Nettelbladt, U.; Hammarberg, B.

Logopedi

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2008 - 540 s.

ISBN:978-91-44-03886-5 (inb.) LIBRIS-ID:10352718

Kapitel 10, 11, 14, 28, 29 (43 sidor).

[Sök i biblioteket](#)

Nettelbladt, Ulrika

Språkutveckling och språkstörning hos barn. : teorier, utveckling och svårigheter D. 2 Pragmatik

Salameh, Eva-Kristina

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 536 s.

ISBN:9789144017648 LIBRIS-ID:12445723

Kap 1 (s. 15-22), kap 2 (s. 54-62), kap 3 (s. 63-66, 84-87), kap 12 (s. 331-350, 355-364), kap 13 (s. 365-375, 392-400), kap 16 (s. 452-458, 461-488). (Totalt 100 sidor.)

[Sök i biblioteket](#)

Childhood Apraxia of Speech

American Speech-Language-Hearing Association [Practice Portal],

URL: [Länk](#)

Howard, Sara; Lohmander, Anette

Cleft palate speech : assessment and intervention

Chichester : Wiley-Blackwell, 2011 - 1 online resource ([xvii], 373 p.)

ISBN:9781119998570 LIBRIS-ID:12746210

Kapitel 2, 3, 11 (40 sidor).

[Sök i biblioteket](#)

Beukelman, David R.; Mirenda, Pat; Beukelman, David R.

Augmentative and alternative communication : supporting children and adults with complex communication needs

4. ed. : Baltimore : Paul H. Brookes Pub., cop. 2013 - 593 s.

ISBN:978-1-59857-196-7 (inb.) LIBRIS-ID:13496609

Kap 2 (s. 17-35), kap 3 (s. 37-42, 50-57), kap 9 (s. 225-254), kap 10 (260-277). (80 sidor.)

[Sök i biblioteket](#)

Nordberg, Ann

Speech, language and communicative ability in school-aged children with cerebral palsy and speech impairment

Göteborg : Department of Audiology, Logopedics, Occupational Therapy & Physiotherapy, Institute of Neuroscience and Physiology, Sahlgrenska Academy at University of Gothenburg, 2015 - 60 s.

LIBRIS-ID:18455093

URL: [Länk](#)

S. 1-2, 4-10, 13-34, 41-43 (= 34 sidor).

Rekommenderad litteratur/Övriga rekommenderade läromedel

Bowen, Caroline

Children's Speech Sound Disorders

Wiley-Blackwell,

LIBRIS-ID:15180855

Schwartz, Richard G.

Handbook of child language disorders Child language disorders

New York : Psychology Press, 2009. - xviii, 590 p.

ISBN:978-1-84169-433-7 (hbk.) LIBRIS-ID:12109162

Kapitlet Gerenser J. Language Disorders in Children with Autism, s 67-82.

[Sök i biblioteket](#)

Tidiga kommunikations- och språkinsatser till förskolebarn inom habiliteringen.

Blomgren A; Brevik R; Eberhart B; Forsberg J; Nilsson L; Nolemo M.; Thunberg G

Rapport inom EBH, Föreningen Sveriges Habiliteringschefer sid 5-15, 2011

Reviderad 2014.

Hartelius, L.; Nettelbladt, U.; Hammarberg, B.

Logopedi

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2008 - 540 s.

ISBN:978-91-44-03886-5 (inb.) LIBRIS-ID:10352718

Kapitlet Bruce, B. & Thernlund, G. (2008). Språkstörning vid neuro-psykiatriska funktionshinder.

[Sök i biblioteket](#)

Howard, Sara; Lohmander, Anette

Cleft palate speech : assessment and intervention

Chichester : Wiley-Blackwell, 2011 - 1 online resource ([xvii], 373 p.)

ISBN:9781119998570 LIBRIS-ID:12746210

Kapitel 7, 13, 15, 16, 17 (59 sidor).

[Sök i biblioteket](#)

Yorkston, Kathryn M.

Management of motor speech disorders in children and adults

3. ed. : Austin, Tex. : Pro-Ed, cop. 2010 - xiii, 576 p.

ISBN:9781416404347 LIBRIS-ID:11898184

Hustad, K. C. (2010) Childhood dysarthria: Cerebral Palsy, s. 369-379. Erhålles som pdf.

[Sök i biblioteket](#)

Lohmander, Anette

Svante Manual

2. uppl. : Studentlitteratur AB, 2015 - 95 s.

ISBN:9789144107400 LIBRIS-ID:17802293

[Sök i biblioteket](#)

Nettelbladt, Ulrika

Språkutveckling och språkstörning hos barn. : teorier, utveckling och svårigheter D. 2 Pragmatik

Salameh, Eva-Kristina

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 536 s.

ISBN:9789144017648 LIBRIS-ID:12445723

Kap 8 och 9.

[Sök i biblioteket](#)

Nordberg, A

Speech ability in the panorama of cerebral palsy - a population-based study in western Sweden

2013 Ingår i:

Acta Paediatrica : international journal of paediatrics

Oslo : Taylor & Francis, 1998-

ISSN:1651-2227 LIBRIS-ID:9747034

102 (2013) s. 161-166

Salameh, Eva-Kristina

Språkstörning och flerspråkighet.

Utbildningsradion, 2015

URL: [Länk](#)

Fördjupningslitteratur

Childhood Apraxia of Speech: [Technical Report] Ad Hoc Committee on Apraxia of Speech in Children, Rockville Pike,MD: ASHA

American Speech-Language-Hearing Association, 2007

URL: [Länk](#)

Paradis, Johanne.; Genesee, Fred; Crago, Martha B.

Dual language development and disorders : a handbook on bilingualism and second language learning

2nd ed. : Baltimore, Md. : Paul H. Brookes Pub. Co., c2011 - xv, 278 p.

ISBN:9781598570588 LIBRIS-ID:12127629

[Sök i biblioteket](#)

McKean, Reilly, Bavin, Bretherton, Cini, Conway, C

Language Outcomes at 7 Years: Early Predictors and Co-Occurring Difficulties

2017

URL: [Länk](#)

Ingår i:

Pediatrics

Elk Grove Village, IL : American Academy of Pediatrics,

ISSN:1098-4275 LIBRIS-ID:11241677

URL: [Fritt tillgänglig via](#)

(2017)

DOI: 10.1542/peds.2016-1684

McCormack, J. m.fl.

My Speech Problem, Your Listening Problem, and My Frustration: The Experience of Living With Childhood Speech Impairment.

2010

URL: [Länk](#)

Ingår i:

Language, speech, and hearing services in schools[Elektronisk resurs].

Rockville, Md. : American Speech-Language-Hearing Association, 1970-

ISSN:1558-9129 LIBRIS-ID:10895987

URL:

[http://link.libris.kb.se/sfxsub?url_ver=Z39.88-2004&ctx_ver=Z39.88-2004&ctx_enc=info:ofi/enc:UTF-8&url_ver=Z39.88-2004&ctx_ver=Z39.88-2004&ctx_enc=info:ofi/enc:UTF-8](http://link.libris.kb.se/sfxsub?url_ver=Z39.88-2004&ctx_ver=Z39.88-2004&ctx_enc=info:ofi/enc:UTF-8&url_ver=Z39.88-2004&ctx_ver=Z39.88-2004&ctx_enc=info:ofi/enc:UTF-8&url_ver=Z39.88-2004&ctx_ver=Z39.88-2004&ctx_enc=info:ofi/enc:UTF-8)
Tillgänglig för användare inom Stockholms universitetz Communication & Mass Media Complete:Full Text

(2010)

doi: 10.1044/0161-1461(2009/08-0129).

Nordberg A; Miniscalco C; Lohmander A

Consonant production and overall speech characteristics in school-aged children with cerebral palsy and speech disorder.

2014 Ingår i:

International Journal of Speech & Language Pathology

Taylor & Francis,

ISSN:1754-9515 LIBRIS-ID:11253700

16 (2014) :4, s. 386-395

Howard S & Lohmander A (2011)

Cleft Palate Speech - assessment and intervention.

London, Whurr Publ.,

Kapitlet Seil D, Nagarajan R, Wickenden M. (2011). Cleft palate speech in the majority world: models of intervention and speech outcomes in diverse cultural and language contexts.